

LBRIS

We know
ADRIAN ANDREI

**REPERTORIUL GRADUAL
AL CHITAREI**

GRAFOART

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	5
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I Schimbarea opticii în literatura cu caracter didactic a chitarei clasice în ultimele patru decenii.....	9
CAPITOLUL II Autorul pedagog și noua școală de compoziție pentru chitară	23
CAPITOLUL III Tendențe în alcătuirea materialelor didactice contemporane.....	35
CAPITOLUL IV Elemente de tehnică expuse în miniaturi sau lucrări cu caracter didactic	54
CAPITOLUL V Propuneri pentru alcătuirea metodelor de începători, a culegerilor de piese didactice și a caietelor de studii originale	107
Bibliografie	112
Index exemple muzicale	114

CAPITOLUL I

Schimbarea opticii în literatura cu caracter didactic
a chitarei clasice în ultimele patru decenii

Primii pași pe care i-am făcut în studiul chitarei clasice s-au petrecut prin intermediul metodelor lui *Julio Sagreras*, *Emilio Pujol* sau *Abel Carlevaro*, cărora li s-au adăugat numeroasele piese de diferite facturi și epoci pe care le-am studiat de-a lungul anilor. Nu pot să omit importanța primordială care au avut-o pentru mine metodele ultimilor doi autori menționați mai sus în asimilarea celor mai importante capitole de tehnică, precum și studiile sau piesele pentru chitară clasică pe care aceștia le-au creat pentru îmbogățirea repertoriului instrumentului cu șase corzi. Totuși, nivelul ridicat al multora din creațiile celor doi autori a făcut ca nu toți chitariștii să le poată aborda, permițând astfel lui *Sagreras* să fie mai răspândit datorită accesibilității pe care o au exercițiile, studiile și piesele sale cu caracter didactic. La o analiză mai atentă a metodei lui *Julio Sagreras* putem, de asemenea, observa fie o insistență sporită la anumite procedee tehnice, cu studiile și exercițiile aferente, fie o trecere lapidară prin anumite etape de tehnică pe care le-am fi dorit mai detaliate. Ceea ce a servit, însă, ca model autorilor care i-au urmat pedagogului argentinian a fost maniera ierarhică în care au fost organizate aceste piese didactice și caracterul lor accesibil care favorizează progresul elevilor în studiul chitarei. Odată cu apariția celor patru volume de *Estudios sencillos* de *Leo Brouwer* se trece hotărâș la o nouă eră în alcătuirea materialelor didactice destinate instrumentului cu șase corzi. Compozitori chitariști sau veniți din afara mișcării chitaristice au publicat colecții de piese, mai sumare sau mai ample, în care caracterul didactic a fost atent reliefat. Lucrările compozitorilor din afara chitarei, nefiind destinate asimilării unor mijloace tehnice importante, s-au axat pe explorarea unor noțiuni legate de interpretarea muzicală sau a unor genuri muzicale de la care chitara nu a făcut excepție.

În corpusul acestei lucrări didactice voi scoate în evidență apariția unei întregi pleiade de chitariști-compozitori care a schimbat fața chitarei clasice moderne prin implicarea lor în câmpul didactic, căruia i-au extins permanent granițele. Unul din cei mai importanți creatori care i-au urmat lui *Brouwer* este fără îndoială *Roland Dyens*. Spre deosebire de ceilalți compozitori-chitariști, maestrul francez a ales să deseneze noi granițe în repertoriul avansat al chitarei clasice și să se aplece asupra repertoriului didactic doar în ultimii ani ai vieții sale (*Les 100 de Roland Dyens – Les Productions d'Oz*). Un demers interesant întâlnim la compozitorul argentinian *Jorge Cardoso*, mare promotor al muzicii latino-americane, autor al unor lucrări didactice

importante dedicate ritmurilor sud-americane și psihologiei muzicale, dar și a unor cicluri de piese pentru chitară devenite celebre pe tot mapamondul. Conștient că majoritatea pieselor sale dedicate chitarei sunt aproape inaccesibile celor aflați în primii ani de studiu, autorul argentinian a compus un ciclu de piese sud-americane pentru debutanți pe care le-a organizat în două caiete sub titlul de *Suite de los Mita-i*.

Încă de la prima piesă, *Vidala (dans argentinian)*, putem observa folosirea limbajului polifonic pe trei voci, o creionare a independenței vocilor de sopran și de bas și implicit a degetelor mâinii stângi, toate acestea expuse până în poziția a VIII-a a chitarei, cu un arsenal sonor minimal.

Exemplul muzical nr. 1: Jorge Cardoso - Vidala

Un alt exemplu de piesă didactică este *Milonga (dans lent, din familia tango-ului)* care se compune dintr-un lanț de acorduri arpeggiate din care desprindem o linie melodică subscrisă contextului armonic. Pe lângă elementele tehnice folosite de Cardoso remarcăm *barré-ul mic*, un procedeu extrem de benefic chitariștilor debutanți.

Ex. 2: Jorge Cardoso - Milonga

O inspirată pagină dedicată alternanței degetelor mâinii drepte, *Valsecito criollo*, este articulată pe un motiv ritmico-melodic căruia i se suprapune un contrapunct armonic în linia basului și o voce internă cu dublu rol (*pilon ritmic și element armonic*). Dansul este de un dinamism aparte și stimulează imaginația tinerilor chitariști care descoperă în aceste note o provocare demnă de abordat.